

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 284/07-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť J. M., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 21 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a sťažnosť D. M., maloletej O. M. (...), a maloletého M. A. M. (...), všetci bytom B., vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2 a čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry B. I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 58/07 a postupom Krajskej prokuratúry v B. v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 16/07 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M., D. M., maloletej O. M. (...), a maloletého M. A. M. (...), o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. septembra 2007 (po doplnení 2. októbra 2007) doručená sťažnosť J. M., B., (ďalej len „sťažovateľ“

a „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 21 ods. 1 a 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a sťažnosť D. M., maloletej O. M.(...), a maloletého M. A. M. (...), všetci bytom B., (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2 a čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru postupom Okresnej prokuratúry B (ďalej aj „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 58/07 a postupom Krajskej prokuratúry v B. (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 16/07.

Sťažovatelia uviedli, že 1. januára 2007 podali Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) podnet za účelom preskúmania zákonnosti dobrovoľnej dražby, predmetom ktorej bol rodinný dom v ich vlastníctve a ktorá sa uskutočnila 11. marca 2005 v čase ich neprítomnosti, keďže od 22. júna 2001 do 13. októbra 2005 sa nachádzali v azylovom konaní vo Š. Sťažovatelia sa domnievali, že táto dražba bola vykonaná nezákonne, pretože v tom čase už voči nim ako povinným prebiehalo exekučné konanie. V tejto súvislosti vyslovili názor, že v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dobrovoľných dražbách“) mal dražobník vzhľadom na prebiehajúce exekučné konanie upustiť od vykonania dražby.

V sťažnosti ďalej uviedli, že toto ich trestné oznámenie bolo rozhodnutím vyšetrovateľa odmietnuté. Proti tomuto rozhodnutiu podali sťažnosť, o ktorej rozhodla prokurátorka Okresnej prokuratúry B. tak, že ju zamietla. Následne podali sťažovatelia krajskej prokuratúre podnet na preskúmanie zákonnosti postupu vyšetrovateľa a okresnej prokuratúry. Podľa vyjadrenia sťažovateľov krajský prokurátor vybavil ich podnet

nasledovne: „*Kedže obe rozhodnutia, ako vyšetrovateľa, tak aj prokurátorky považujem za správne, vo veci žiadne opatrenia nekonám a Váš podnet ako nedôvodný odkladám.*“

Sťažovatelia v liste označenom „*Doplnenie podania k Sťažnosti*“, ktorý bol ústavnému súdu doručený 2. októbra 2007, uviedli, že 27. septembra 2007 prevzali upovedomenie generálnej prokuratúry č. k. IV/1 Gn 686/07-8 z 21. septembra 2007, „*v ktorom nám bolo oznámené, že prokurátor Generálnej prokuratúry nezistil žiadne zákonné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu stanoviska oznámeného prokurátorom Krajskej prokuratúry B. prípisom z 25. júla 2007 sp. zn. 1 Kn 16/07*“.

Sťažovatelia sa domnievajú, že orgány činné v trestnom konaní „*svojimi rozhodnutiami a postupom zapríčinili nezákonný zásah do obydlia sťažovateľov a skutočnosť, že rodinný dom sťažovateľov bol ďalej predaný. Sťažovatelia tvrdia, že prokuratúra SR v zmysle čl. 149 Ústavy SR nedostatočne ochraňovala práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb*“.

Na podklade uvedeného sťažovatelia vyslovili názor, že postupom a rozhodnutiami orgánov prokuratúry bolo porušené ich základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože tieto orgány neuznali „*vyššiu právnu silu ústavného zákona podľa čl. 21 ods. (1)..., nad zákonom o dobrovoľných dražbách*“. Sťažovatelia zároveň tvrdili, že uvedeným postupom došlo aj k porušeniu ich práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, a zároveň dodali, že „*prepadom do bezdomovstva nám bolo ako rodine s dvomi maloletými deťmi ubraté právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti v zmysle čl. 16 ods. (1) a (2) a čl. 19 ods. (1) a (2) Ústavy SR*“. Okrem toho sťažovatelia tvrdili, že postupom a rozhodnutiami uvedených orgánov štátu bolo porušené aj ich právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného sťažovatelia ústavnému súdu navrhli, aby v náleze vyslovil:

„*1. Základné právo J. M. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na pokojné užívanie svojho majetku podľa dodatkového protokolu č. 11 série európskych zmlúv č. 9 čl. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv*“

a základných slobôd bolo porušené postupom Okresnej prokuratúry B. a Krajskej prokuratúry B. tým, že v konaní pod sp. zn. 1 Pn 58/07 neprijali opatrenia zamerané na ochranu proti zásahom do nedotknuteľnosti obydlia podľa čl. 21 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Právo J. M., D. M., O. M., M. A. M. na zachovanie ľudskej dôstojnosti v zmysle čl. 16 ods. (1) a (2) a čl. 19 ods. (1) a (2) Ústavy SR a právo na rešpektovanie svojho obydlia podľa čl. 8 ods. (1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd porušené bolo. (...)

1. Uznesenie Okresnej prokuratúry v B. č. k. 1 Pn 58/07-27 zrušuje a prikazuje jej prijať opatrenia zamerané na ochranu proti zásahom do nedotknuteľnosti obydlia podľa čl. 21 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Rozhodnutie Krajskej prokuratúry v B. o odložení sťažnosti č. k. 1 Kn 16/07-10 zrušuje a prikazuje jej prijať opatrenia zamerané na ochranu proti zásahom do nedotknuteľnosti obydlia podľa čl. 21 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky.

3. J. M. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 000 Sk (slovom jeden milión slovenských korún), D. M. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 750 000 Sk (slovom sedemstopäťdesiat tisíc slovenských korún), O. M. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 500 000 Sk (slovom päťstotisíc slovenských korún), M. A. M. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 250 000 Sk (slovom dvestopäťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Generálna prokuratúra SR povinná vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Generálna prokuratúra SR je povinná uhradiť sťažovateľom trovy právneho zastúpenia v sume 6 296 Sk (slovom šesťtisíc dvesto deväťdesiat šesť slovenských korún) na účet ich právneho zástupcu (určí súd) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. (...)

J. M. žiada, aby ústavný súd SR vydal príkaz pre Správu katastra ako tretiu osobu, aby sa zdržala oprávnenia priznaného právoplatným rozhodnutím - zmeny vlastníctva na základe neplatnej Notárskej zápisnice, ktorá bola dosiahnutá v rozpore s ústavnými právami sťažovateľa J. M. (...)

1. Prikazuje Správe katastra pre hlavné mesto SR B., aby do listu vlastníctva č. 4052 okresu B., obec: B., katastrálne územie K., parcelné číslo: 1024, zapísala v časti vlastník: J. M., nar. ... v B.

2. Zakazuje Registru obyvateľstva, Miestny úrad B., previesť zrušenie trvalého pobytu pre občanov: J. M. nar. ... v B., D. M., nar. ... v P., O. M., nar. ... vo V., M. A. M., nar. ... v B.

3. Prikazuje novému nadobúdateľovi rodinného domu v B pánovi C. M. r. C., Taliansko, zapísanému v Liste vlastníctva č. 4052, ktorý získal rodinný dom sťažovateľov kúpnu zmluvou zo dňa 08. 08. 2007, aby sa zdržal užívania rodinného domu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľov prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 16 ods. 1 ústavy nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 16 ods. 2 ústavy nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 21 ods. 1 ústavy obydlie je nedotknuteľné. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva.

Podľa čl. 21 ods. 3 ústavy iné zásahy do nedotknuteľnosti obydlija možno zákonom dovoliť iba vtedy, keď je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu života, zdravia alebo majetku osôb, na ochranu práv a slobôd iných alebo na odvrátenie závažného ohrozenia verejného poriadku. Ak sa obydlie používa aj na podnikanie alebo vykonávanie inej hospodárskej činnosti, takéto zásahy môžu byť zákonom dovolené aj vtedy, keď je to nevyhnutné na plnenie úloh verejnej správy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlija a korešpondencie.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že 1. januára 2007 podali sťažovatelia generálnej prokuratúre trestné oznámenie na D., a. s., B., a na D. H., P., „na prešetrenie skutočnosti okolo dražby nehnuteľnosti, rodinného domu navrhovateľov, vykonanej v neprítomnosti navrhovateľov dňa 11. 3. 2005, zapísanej v Notárskej zápisnici N 124/2005, či nedošlo spoločným konaním odporcov k naplneniu znakov spáchania trestných činov podľa Trestného zákona § 128 Zneužívanie informácií v obchodnom styku, § 238 Porušovanie domovej slobody, § 247 Krádež, § 249 Neoprávnené užívanie cudzej veci, § 249b Neoprávnený zásah do práva k domu, § 128a machinácie pri verejnej dražbe, § 250 Podvod, a § 259 Duševné utrpenie. Navrhovatelia tvrdia, že *de facto*, ale aj *de iure* došlo zo strany odporcov k nezákonnému vniknutiu do obydľia bez súhlasu toho kto v ňom býva a následne k scudzeniu majetku hnutel'ného a nehnuteľného“.

Po zabezpečení potrebných dôkazných materiálov a po zistení skutkového stavu veci vyšetrovateľ Ú v B. uznesením sp. zn. ČVS: ORP-234/OEK-B1-2007 Vš z 24. apríla 2007 trestné oznámenie sťažovateľov podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietol, pretože nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Vyšetrovateľ v uznesení súčasne konštatoval, že okresná prokuratúra časť trestného oznámenia sťažovateľov odstúpila Okresnej prokuratúre B. na ďalšie konanie, pričom podaním doručeným okresnej prokuratúre 23. februára 2007 sťažovatelia rozšírili trestné oznámenie aj o podozrenie zo spáchania trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005.

V uznesení vyšetrovateľ uviedol, že 20. septembra 1990 sťažovateľ uzatvoril so S., š. p., úverovú zmluvu č. 800235-6 o účelovom úvere pre individuálnych podnikateľov a zriadení záložného práva na nehnuteľnosť v sume 380 000 Kčs a úverovú zmluvu č. 800236-9 o účelovom úvere pre individuálnych podnikateľov a zriadení záložného práva

na nehnuteľnosť v sume 600 000 Kčs. Spomínané záložné právo bolo zriadené k nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. 245, katastrálne územie K. V súvislosti so zistením skutkového stavu vyšetrovateľ konštatoval: „Následne dňa 01. 10. 1992, podľa informácií z trestného oznámenia, uzatvorila D. M. so S., š. p. úverovú zmluvu č. 78-800702-1 na krátkodobý prevádzkový úver vo výške 2 300 000 Kčs. Ani jeden z úverov však zo strany oznamovateľov nebol riadne a včas splatený. V roku 1997 podľa informácií od oznamovateľov bola na Okresný súd Bratislava I podaná žaloba o neplatnosť úverovej zmluvy č. 78-800702-1, o ktorej do dnešného dňa nebolo právoplatne rozhodnuté. V prípade úverových zmlúv č. 800235-6 a č. 800236-9 vydal Krajský súd v Bratislave dňa 14. 09. 1998 pod č. k. 30 Cb 868/93-95 rozsudok, v ktorom J. M. uložil povinnosť zaplatiť istiny vo výške 660 040 Sk a 417 240 Sk s 13% úrokom z omeškania za obdobie od 17. 1. 1993 do zaplattenia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 04. 11. 1998 a vykonateľnosť dňa 09. 11. 1998“. Pohľadávky, ktoré vznikli S., a. s., ako právnomu nástupcovi S., š. p., pochádzali z nezaplattenia poskytnutých úverov. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 28. júna 2000 S., a. s., postúpila tieto pohľadávky S., a. s., pričom 21. decembra 2004 pohľadávky vyplývajúce z úverových zmlúv č. 800235-6 a č. 800236-9 postúpila S., a. s., zmluvou na D. H., P. Vo veci úverovej zmluvy č. 800235-6 bolo na Exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. J. J. (ďalej len „exekútorský úrad“) začaté exekučné konanie, ktoré ku dňu rozhodovania vyšetrovateľa nebolo zastavené. Dňa 11. januára 2005 D. H. ako nový záložný veriteľ zaslal exekútorskému úradu vyjadrenie nesúhlasu s vykonaním exekúcie predajom nehnuteľnosti a 25. januára 2005 podal D., a. s., návrh na vykonanie dražby, predmetom ktorej mala byť nehnuteľnosť zapísaná na liste vlastníctva č. 245, katastrálne územie K., pričom toho istého dňa podpísal s uvedenou spoločnosťou zmluvu o vykonaní dražby. Podľa vyjadrenia vyšetrovateľa D. H. zároveň preukázal pravosť, sumu a splatnosť pohľadávky. Následne 11. marca 2005 sa vykonala dražba nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľa, ktorú za sumu 1 800 000 Sk vydražil samotný D. H. O priebehu dražby bola notárkou JUDr. M. P. spísaná notárska zápisnica sp. zn. N 124/2005, Nz 10681/2005.

V uznesení vyšetrovateľ uviedol argumenty sťažovateľov, zákonné ustanovenia, ktorými sa riadil, ako aj odôvodnené závery, ku ktorým dospel. Keďže na základe zisteného

skutkového stavu bol vyšetrovateľ toho názoru, že nedošlo k naplneniu znakov skutkových podstat označených trestných činov, trestné oznámenie sťažovateľov odmietol.

Proti uzneseniu vyšetrovateľa úradu justičnej a kriminálnej polície podali sťažovatelia 28. apríla 2007 sťažnosť, o ktorej rozhodla prokurátorka okresnej prokuratúry uznesením č. k. 1 Pn 58/07-27 zo 7. júna 2007 tak, že ju ako nedôvodnú zamietla. V uznesení prokurátorka okrem iného konštatovala: *„Vyšetrovateľ sa vo svojom rozhodnutí zo 14. 04. 2007 v plnom rozsahu vysporiadal so všetkými skutočnosťami uvádzanými oznamovateľmi spôsobom, s ktorým sa bez výhrad stotožňujem. Nezistil žiadne také porušenie Trestného zákona, ktoré by odôvodňovalo začatie trestného stíhania, alebo vyvodzovanie zodpovednosti voči konkrétnemu páchatel'ovi. Oznamovatelia vo svojej sťažnosti neuviedli žiadne také nové skutočnosti alebo dôkazy, pre ktoré by potrebné zrušenie ňou napadnutého uznesenia. Skutočnosti a dôkazy prv uvádzané nie sú dostatočným podkladom na začatie trestného stíhania pre konkrétny trestný čin.“*

Vzhľadom na to, že sťažovatelia neboli spokojní s uznesením okresnej prokuratúry, 29. júna 2007 podali krajskej prokuratúre podnet označený ako *„Sťažnosť proti Uzneseniu č. 1 Pn 58/07-27 Okresnej prokuratúry B.“* za účelom preskúmania zákonnosti tohto rozhodnutia. Na podnet reagoval prokurátor krajskej prokuratúry listom č. k. 1 Kn 16/07-10 z 25. júla 2007, v ktorom okrem iného uviedol: *„Z obsahu Vášho podania vyplýva, že si myslíte, že vo veci došlo ku spáchaniu trestného činu. Rozhodnutie vyšetrovateľa, ako aj prokurátorky je správne. Vyšetrovateľ svoje rozhodnutie podrobne zdôvodnil, pričom s jeho argumentáciou sa v plnom rozsahu stotožňujem. Vo svojom podaní v podstate opakujete tie isté argumenty, pre ktoré bolo Vami podané trestné oznámenie a o ktorých vlastne bolo rozhodnuté vyšetrovateľom, a následne z dôvodu Vami podanej sťažnosti aj prokurátorkou. Vo svojom podaní neuvádzate žiadne také skutočnosti, pre ktoré by mala byť spochybnená dražba. Keďže obe rozhodnutia, ako vyšetrovateľa, tak aj prokurátorky považujem za správne, vo veci žiadne opatrenia nekonám, a Váš podnet ako nedôvodný odkladám.“*

Po vyčerpaní podnetu na krajskú prokuratúru podali sťažovatelia 15. augusta 2007 opakovaný podnet (doplnený 20. augusta 2007) generálnej prokuratúre, ktorá na základe

toho preskúmala zákonnosť postupu a uznesenia úradu justičnej a kriminálnej polície, ako aj zákonnosť postupu a uznesenia okresnej prokuratúry. Prokurátor generálnej prokuratúry vyjadril svoje stanovisko k nastolenej problematike v liste č. k. IV/1 Gn 686/07-8 z 21. septembra 2007, v ktorom okrem iného uviedol: „*Nezistil som však zákonné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu stanoviska oznámeného Vám prokurátorom Krajskej prokuratúry B. prípisom z 25. júla 2007 sp. zn. 1 Kn 16/07, ktorým bol odložený Váš podnet z 29. júna 2007. V opakovanom podnete uvádzate v podstate tie isté skutočnosti, ktoré Vás viedli k podaniu trestného oznámenia a k sťažnosti, resp. podnetom, ktoré boli v tomto konaní vybavené. Poukazujem na argumenty uvedené v uznesení vyšetrovateľa a prokurátorky Okresnej prokuratúry B. a stotožňujem sa s nimi ako aj so záverom, že na základe obsahu Vášho pôvodného podania nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku... Čo sa týka príloh opakovaného podnetu z 15. augusta 2007 označených ako č. 16 až 18, upravil som Krajskú prokuratúru v B., aby zabezpečila ďalší zákonu zodpovedajúci postup podľa ich obsahu ako o trestných oznámeniach.*“ Prokurátor zároveň poučil sťažovateľov, že ich podnety týkajúce sa danej veci budú vybavované len v prípade, ak budú obsahovať nové skutočnosti.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia v petite sťažnosti (východisko pre rozhodnutie ústavného súdu) označili ako porušovateľov ich práv okresnú prokuratúru a krajskú prokuratúru, aj keď vo zvyšnej časti petitu žiadali, aby ústavný súd prikázal generálnej prokuratúre zaplatiť im primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov právneho zastúpenia. Z obsahu sťažnosti, ako aj z jej úvodného textu vyplýva, že sťažovatelia namietali porušenie uvedených práv aj postupom generálnej prokuratúry pri vybavení ich opakovaného podnetu. Vzhľadom na to, že sťažovatelia nemajú právneho zástupcu za účelom svojho zastupovania v konaní pred ústavným súdom, ako aj z dôvodu, že bolo bez právneho významu ustanoviť im tohto právneho zástupcu, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že už na predbežnom prerokovaní ústavný súd ich sťažnosť odmietol, ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľov na doplnenie podania. Prihliadol teda na celkový obsah sťažnosti a za porušovateľa označených práv sťažovateľov pokladal aj generálnu prokuratúru.

S prihliadnutím na uvedené ústavný súd sťažnosť v časti, ktorou sťažovatelia namietali porušenie svojich práv postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 58/07 a postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 16/07, odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa ustanovenia § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

S prihliadnutím na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že na preskúmanie zákonnosti postupu a uznesenia okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 58/07-27 zo 7. júna 2007 bola v súlade s § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre príslušná krajská prokuratúra a na preskúmanie zákonnosti vybavenia podnetu krajskou prokuratúrou v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 16/07 bola podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre príslušná generálna prokuratúra, ktorá konala na podklade opakovaného podnetu. Je teda nepochybné, že pred právomocou ústavného súdu tu stále existoval orgán verejnej moci, ktorý bol podľa zákona príslušný preskúmať postup uvedených orgánov prokuratúry.

Pri prerokovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity svojho konania o sťažnostiach namietajúcich porušenie základných práv alebo slobôd

sťažovateľov, v dôsledku ktorého je o nich ústavný súd oprávnený konať len vtedy, keď sťažovatelia nemajú k dispozícii účinný právny prostriedok nápravy pred iným orgánom štátu. Ústavný súd už predtým rozhodol, že nemá právomoc konať o návrhu fyzickej osoby na vyslovenie porušenia jej základných práv, ak im poskytuje ochranu právny poriadok použitím opravného alebo iného právneho prostriedku pred iným orgánom verejnej moci (obdobne napr. I. ÚS 1/97, II. ÚS 250/03, III. ÚS 51/07). Zistené skutočnosti viedli ústavný súd k záveru, že sťažnosť v tejto časti je potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Zvyšnú časť sťažnosti, ktorou sťažovatelia namietali porušenie svojich práv postupom a listom generálnej prokuratúry č. k. IV/1 Gn 686/07-8 z 21. septembra 2007, ústavný súd odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07).

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu (napr. III. ÚS 45/03, III. ÚS 324/05).

Z čl. 46 ods. 1 ústavy vyplýva, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom aj trestnoprávnej ochrany svojho konkrétneho práva u orgánov činných v trestnom konaní (obdobne napr. III. ÚS 58/00, III. ÚS 45/03).

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (napr. II. ÚS 42/00, I. ÚS 158/05).

Z čl. 46 ods. 1 ústavy v rámci práva na inú právnu ochranu sťažovateľom vyplýva aj právo na trestnoprávnu ochranu. Jeho obsahom je oprávnenie, aby sa orgány činné v trestnom konaní ich trestným oznámením, resp. inými podaniami náležite zaoberali. Porušiť toto právo by mohli napr. vtedy, keby podania sťažovateľov ignorovali alebo nevenovali im pozornosť zodpovedajúcu ich povinnostiam. Keďže orgány činné v trestnom konaní venovali podaniam sťažovateľov primeranú pozornosť, nezasiahli negatívne do podstaty ich práva, nezmarili jeho zmysel, a preto ho ani nemohli porušiť (III. ÚS 324/05).

Ústavný súd konštatuje, že generálna prokuratúra pri vybavovaní opakovaného podnetu sťažovateľov postupovala v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o prokuratúre. Je nepochybné, že sa ich podnetom zaoberala, pričom svoj názor na nastolený problém zaujala v liste č. k. IV/1 Gn 686/07-8 z 21. septembra 2007. To, že po posúdení všetkých okolností prípadu generálna prokuratúra dospela k inému záveru, a tým sa odchýlila od očakávaní a predstáv sťažovateľov, ešte neznamená, že došlo k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

V nadväznosti na tento záver ústavný súd odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť aj tú časť sťažnosti, ktorou sťažovatelia namietali porušenie základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 21 ods. 1 a 3 ústavy, práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, pretože absencia porušenia ústavnoprávnych princípov

vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti orgánu verejnej moci za porušenie práv sťažovateľov hmotnoprávneho charakteru (obdobne napr. IV. ÚS 116/05, III. ÚS 218/07).

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľov, ako aj ich žiadosťou o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. októbra 2007